

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Radmily Baďurové a soudců Mgr. Šárky Bokůvkové a Mgr. Tomáše Ožany ve věci

žalobkyně: **Mgr. Barbora D.**, narozená dne xxx
bytem xxx
zastoupená advokátem Mgr. Pavlem Novanským
sídlem Malá Štěpánská 2033/8, 120 00 Praha

proti
žalované: **Univerzita Palackého v Olomouci**, IČO 61989592
sídlem Křížkovského 511/8, 771 47 Olomouc

o 576 036 Kč s příslušenstvím a zveřejnění omluvy

k odvolání žalobkyně proti rozsudku Okresního soudu v Olomouci ze dne 4. 5. 2023, č. j. 18 C 112/2021-388,

takto:

Rozsudek okresního soudu se v odstavci I. výroku

- pokud jí byla zamítnuta žaloba na zaplacení částky 15 327 Kč s příslušenstvím **potvrzuje,**
- pokud jí byla zamítnuta žaloba na zaplacení částky 10 709 Kč **mění** tak, že žalovaná je povinna zaplatit žalobkyni 10 709 Kč se zákonným úrokem ve výši 8,25 % ročně z této částky od 1. 9. 2020 do zaplacení do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku,
- pokud jí byla zamítnuta žaloba na zaplacení částky 550 000 Kč s příslušenstvím,

Shodu s prvopisem potvrzuje Monika Herdinová.

a dále v odstavcích II., III. a IV. výroku

ruší a věc se **vrací** okresnímu soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

1. Odvoláním napadeným rozsudkem okresní soud zamítl žalobu, aby žalovaná byla povinna zaplatit žalobkyni částku ve výši 576 036 Kč se zákonným úrokem z prodlení ve výši 8,25 % ročně z částky 576 036 Kč od 1. 9. 2020 do zaplacení a dále žalobu, aby žalovaná byla povinna uveřejnit po dobu nejméně 3 měsíců na webových stránkách Univerzity Palackého v Olomouci (<https://www.upol.cz/>), na stránkách Právnické fakulty UPOL (<https://www.pf.upol.cz/>), na facebookovém profilu Univerzity Palackého (pod uživatelským jménem @univerzita.palackeho) a na facebookovém profilu Právnické fakulty UP (pod uživatelským jménem @Pravnicka.fakulta.UP) omluvu ve znění: „Univerzita Palackého v Olomouci se omlouvá absolventce Mgr. B. D. za své neprofesionální chování a pochybení při vedení správního řízení, které vyústilo ve vydání nezákonného rozhodnutí, kterým byla vyslovena neplatnost vykonání součásti státní závěrečné zkoušky této absolventky a které bylo krajským soudem zrušeno. Krajský soud ve zrušujícím rozsudku vytkl mimo jiné nenaplnění skutkové podstaty, ale zároveň připomenul univerzitě jako správnímu orgánu nutnost zjištění skutkového stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu se zákonnými požadavky, neboť tak nebylo učiněno.“ Žalobkyni uložil nahradit žalované náklady řízení ve výši 4 500 Kč a náklady řízení státu, o jejichž výši bude rozhodnuto samostatným usnesením.
2. Okresní soud vyšel ze zjištění, že žalobkyně jako studentka studia na právnické fakultě žalované vykonala dne 22. 5. 2017 státní zkoušku z předmětů KPT/NSZZ3 a VPK/NSZZ2. Dále dne 24. 1. 2018 vykonala státní zkoušku z předmětu SPK/NSZZ1, přičemž se jednalo o poslední část státní zkoušky a žalobkyně se stala absolventkou studia, kdy získala titul Mgr. Na základě podnětu Petra K. ze dne 21. 3. 2018 zasláného rektorovi žalované, zahájila žalovaná dne 19. 4. 2018 správní řízení o vyslovení neplatnosti státní závěrečné zkoušky. V květnu 2018 nastoupila žalobkyně do zaměstnání xxx. Dne 31. 8. 2018 vydal rektor Univerzity Palackého v Olomouci rozhodnutí č. j. UPOL-109065/9410-2018, kterým vyslovil neplatnost vykonání součásti státní zkoušky z předmětů KPT/NSZZ3 Trestní právo a VPK/NSZZ2 Správní právo. Zásilatel podnětu vylíčil průběh součásti státní závěrečné zkoušky žalobkyně z předmětů KPT/NSZZ3 Trestní právo a VPK/NSZZ2 Správní právo ze dne 22. 5. 2017, kdy dle jeho sdělení měla žalobkyně za pomoci jeho osoby, když s ním byla po celou dobu výkonu státní závěrečné zkoušky v telefonickém kontaktu za pomoci technického zařízení sdělovat příslušnou otázku a naslouchat reprodukci svých vlastních zápisků, které jí zaslátel během hovoru předčítal. K doložení svých tvrzení zaslátel zaslal záznam telefonního hovoru na CD. Dne 2. 5. 2018 jmenoval rektor žalované členy přezkumné komise a požádal je o sdělení svého stanoviska. Žalobkyně vylíčila její vzájemný vztah se zaslátel podnětu, vyjádřila svoji domněnku, proč byl podnět učiněn a zpochybnila legálnost pořizení nahrávky, kdy hovořila o náhodném hovoru, když z nahrávky není patrná vzájemná interakce mezi ní a zaslátel podnětu. Přezkumná komise doporučila rektorovi vyslovit neplatnost vykonané součásti státní závěrečné zkoušky, když dle jejího stanoviska se u nahrávky jednalo jednoznačně o oboustrannou komunikaci. Přezkumná komise došla k závěru, že ze strany žalobkyně šlo o úmyslné jednání, zcela vědomě a cíleně komunikovala za pomoci mobilního telefonu se zaslátel podnětu po celou dobu přípravy i průběhu státní závěrečné zkoušky, kdy přezkumná komise vyhodnotila jednání žalobkyně jako soustavné, které trvalo po celou dobu trvání státní závěrečné zkoušky. Rektor žalované po zvážení všech okolností a důkazů došel k závěru, že bylo naplněno to, že žalobkyně při vykonání součásti státní zkoušky dne 22. 5. 2017 jednala tak, že v důsledku jiného úmyslného jednání proti dobrým mravům, neuvedeného v ust. § 47c odst. 2 písm. a) zákona o vysokých školách, nesplnila nebo splnila jen zdánlivě podmínky nebo předpoklady stanovené zákonem o vysokých školách, přičemž šlo o jednání soustavné. Žalobkyně podala proti tomuto rozhodnutí správní žalobu, jejíž podání mělo odkladný účinek, a rozsudkem Krajského soudu

v Ostravě ze dne 28. 3. 2019 č.j. 64 A 18/2018-47 bylo rozhodnutí Rektora Univerzity Palackého v Olomouci ze dne 31. 8. 2018, č. j. UPOL-109065/9410-2018 zrušeno a věc byla vrácena žalované k dalšímu řízení. Krajský soud na rozdíl od žalované dospěl k závěru, že v případě žalobkyní vytykánoho jednání nemohlo dojít k naplnění podmínek stanovených § 47c odst. 2 písm. b) zákona o vysokých školách v části skutkové podstaty, pod kterou toto jednání podřadila žalovaná. Rozhodnutí žalované je tudíž nezákonné. Navíc správní orgány, žalovanou nevyjímaje, musí ve smyslu § 3 správního řádu postupovat v řízení tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2 správního řádu. Proti tomuto rozhodnutí podala žalovaná dne 25. 4. 2019 kasační stížnost, kdy požádala o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud do podání žaloby na nečinnost ze strany žalobkyně nerozhodl o přiznání odkladného účinku. Dne 31. 10. 2019 rozhodl rozsudkem č. j. 2 As 123/2019-32 tak, že kasační stížnost žalované byla zamítnuta. Žalobou doručenu Krajskému soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci dne 26. 9. 2019 se žalobkyně domáhala ochrany proti nečinnosti žalované, kterou spatřovala v nevydání nového rozhodnutí podle § 47c zákona č. 111/1998 Sb. Dne 11. 11. 2019 vydal rektor Univerzity Palackého v Olomouci usnesení č. j. UPOL-150490/9410-2019, kterým se řízení o vyslovení neplatnosti vykonání součásti státní zkoušky zastavuje. Usnesením Krajského soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci č. j. 65 A 74/2019-43 ze dne 6. 12. 2019 bylo řízení o žalobě žalobkyně na ochranu proti nečinnosti žalované na základě zpětvzetí žaloby zastaveno. Dne 18. 9. 2018 se dotazoval Mgr. Ondřej F. žalobkyně, zda má spor s fakultou s tím, že nějaké slečně její přítel pomáhal na státnicích na dálku a po rozchodu poslal nahrávku na fakultu, což slyšel od bývalých spolužáků. Mgr. Petr Š. se první konkrétní informace dozvěděl od žalobkyně. Neví, kdo konkrétně sdělil prvotní informace, tato informace kolovala na Facebooku, jen něco o sluchátku v uchu. Luděk P. (právnícká fakulta, UP Olomouc, člen přezkumné komise) dne 7. 12. 2018 sdělil Maximu T., že si není vědom, že by někomu, kdo o řízení neměl vlastní informace, říkal detaily o jeho průběhu kryté mlčenlivostí. Kdy existují minimálně 2 studenti, kteří měli přístup k samotnému podnětu oznamovatele a všem souvisejícím materiálům, jelikož pro oznamovatele pracují a mají přístup k systému, kde oznámení a další materiály byly uloženy (kdy studentů právnické fakulty tam studuje více). Dne 9. 5. 2019 vyšel článek na Echo24.cz: „Náповěda v uchu. Univerzita chtěla kvůli podvádění odebrat titul, soud to zrušil“, kdy deník Echo24.cz vycházel z rozsudku Krajského osudu v Ostravě, který měl k dispozici. Dne 25. 6. 2019 vyšel na serveru prvnizpravy.cz článek „Podvody a pokleslost české společnosti“, ve kterém je zmíněn článek ze SeznamZpravy. Ve článcích je hovořeno o Barboře D. Dne 1. 11. 2019 sdělil jeden z uživatelů na Facebooku článek o rozhodnutí soudu. Dne 12. 5. 2019 požádal Petr Š. žalovanou o poskytnutí informací dle zákona č. 106/1999 Sb., kdy žalovaná poskytla žadateli v anonymizované formě rozhodnutí rektora ze dne 31. 8. 2018 č. j. UPOL-109065/9410-2018. Dne 5. 6. 2019 požádal Josef M. o poskytnutí informací dle zákona č. 106/1999 Sb., kdy žalovaná poskytla žadateli v anonymizované formě stanovisko přezkumné komise ze dne 25. 6. 2018 a rozhodnutí rektora ze dne 31. 8. 2018, č. j. UPOL-109065/9410-2018. Dne 29. 7. 2019 požádal Petr Š. o poskytnutí informací dle zákona č. 106/1999 Sb., kdy žalovaná poskytla žadateli v anonymizované formě kasační stížnost. Dne 1. 7. 2020 právní zástupce žalobkyně vyzval žalovanou k úhradě částky 575 826 Kč nejpozději do 31. 8. 2020. Výzva byla žalované doručena dne 7. 8. 2020.

3. Na posuzovaný skutkový stav aplikoval okresní soud poté, co dovedil, že věc je nutno posoudit podle zákona č. 89/2012 Sb. občanský zákoník (dále jen o. z.), § 2894, § 2895, § 2910 a § 2956 tohoto zákona a dále § 47c zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách) a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná, když nedošlo k naplnění jednoho z předpokladů dle § 2910 o. z. spočívající v protiprávnosti jednání žalované.
4. Pokud se jedná o správní řízení, žalovaná provedla řádné správní řízení a po vyhodnocení všech podkladů dospěla k závěru, že jsou splněny podmínky pro rozhodnutí tak, jak rozhodla. V žádném

z těchto kroků žalované soud neshledal jednání žalované, které by neslo znaky protiprávnosti. Žalobkyni se nepodařilo prokázat, že by se žalovaná dopustila jakéhokoli porušení právní povinnosti stanovené zákonem, tedy nebyl naplněn už první předpoklad odpovědnosti žalované za škodu. Pokud krajský soud vyslovil, že z tohoto důvodu je rozhodnutí žalované nezákonné, týkalo se to právě nenaplnění jednoho z předpokladů ust. § 47c zákona o vysokých školách, které musejí být splněny kumulativně. Nikoli, že by žalovaná vedla nezákonné správní řízení proti žalobkyni, které vyústilo ve vydání nezákonného rozhodnutí. Vydání rozhodnutí žalované bylo jejím právem, nikoli porušením právní povinnosti žalované. Zde soud poukazuje na skutečnost, že se stejně jako soudy ve správním řízení, ani v tomto řízení nezabýval otázkou pravosti předložené nahrávky, na jejímž podkladě bylo zahájeno správní řízení, když dospěl k závěru, že tato v kontextu s ostatními podklady, které měla žalovaná k dispozici, byla dostatečným podkladem pro to, aby žalovaná své rozhodnutí vydala. Co se týče použitelnosti nahrávky jako důkazu ve správním řízení vedeném žalovanou, zde soud dospěl ke shodnému závěru jako žalovaná, tedy že předmětná nahrávka se nijak netýká soukromého života.

5. Žalobkyně dále spatřuje protiprávní jednání žalované v poskytnutí neveřejných informací široké veřejnosti včetně sdělovacích prostředků. V této otázce okresní soud dospěl k závěru, že se toto tvrzení žalobkyni nepodařilo prokázat, když žádný ze slyšených svědků nebyl schopen určit zdroj, odkud se dané informace dověděl, o vedení řízení hovořila i sama žalobkyně se svými kamarády, stejně jako Petr K., který podal podnět k zahájení řízení. Co se týče poskytnutí informací sdělovacím prostředkům, tyto byly poskytnuty, a hlavně zveřejněny v době, kdy už bylo vydáno rozhodnutí krajského soudu, kdy soudní řízení je veřejné. Všechny informace poskytnuté žalovanou pak byly poskytnuty v souladu se zákonem č. 106/1999 Sb.
6. Tvrzení žalobkyně, že se žalovaná dopustila protiprávního jednání tím, že byla povinna vydat nové rozhodnutí v zákonem stanovených lhůtách a toto nevydala, se dle okresního soudu také nepodařilo prokázat. Zákon o vysokých školách stanoví lhůtu v ust. § 47d pro rozhodnutí rektora v řízení o vyslovení neplatnosti do 150 dnů ode dne zahájení řízení. Tato lhůta byla splněna v případě rozhodnutí žalované č. j. UPOL-109065/9410-2018 ze dne 31. 8. 2018 (když dne 19. 4. 2018 bylo zahájeno správní řízení). Krajský soud svým rozsudkem č. j. 64 A 18/2018-47 ze dne 28. 3. 2019 rozhodnutí žalované zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení bez stanovení lhůty pro rozhodnutí. Okresní soud dospěl k závěru, že zde nelze analogicky vztáhnout lhůtu pro rozhodnutí v trvání 150 dnů, když tato je stanovena ode dne zahájení řízení, nikoli opětovně pro případ zrušení rozhodnutí a vrácení k dalšímu řízení. Navíc, jak uvedla žalovaná, tato podala proti rozhodnutí krajského soudu kasační stížnost, tzn. že se spis nacházel u Nejvyššího správního soudu s žádostí o přiznání odkladného účinku této kasační stížnosti.
7. Proti tomuto rozsudku podala žalobkyně včasné odvolání a domáhala se jeho změny tak, aby žalobě bylo vyhověno. Žalobkyně namítala, že nezákonné rozhodnutí je protiprávní at' již z pohledu zákona č. 82/1998 Sb. či z pohledu o. z., jak ostatně vyplývá z judikatury. Z pohledu občanského zákoníku je nezákonné rozhodnutí protiprávní a žalobkyně prokázala, jakým způsobem bylo zasaženo do jejich práv a prokázala vznik majetkové a nemajetkové újmy. Nelze souhlasit s okresním soudem, že žalovaná měla dostatečné množství podkladů pro zahájení správního řízení, neboť jak vyplývá z kasačních rozhodnutí, podklady v dostatečném množství neměla. I kdyby měla, neměla rozhodnutí vydat. Současně žalovaná porušila mlčenlivost, došlo ke zveřejnění případu, žalobkyně o sobě musela číst dehonestující články a zejména diskuse pod nimi. Bylo prokázáno zejména svědkem F., že měl informace o případu a potvrzuje to i člen přezkumné komise ve svém e-mailu, ze kterého vyplývá, že okolnost případu probíral s třetími osobami. Nárok žalobkyně byl prokázán. Žalobkyně pracuje stále na xxx a potýká se s nedůvěrou i ze strany odborné veřejnosti.
8. Žalovaná navrhla potvrzení rozsudku okresního soudu jako věcně správného, když okresní soud správně věc posoudil dle zák. č. 82/2012 Sb. občanského zákoníku.

9. Z podnětu podaného odvolání přezkoumal odvolací soud rozsudek okresního soudu postupem dle § 212 odst.1 věta první a § 212a odst. 1 a 5 o. s. ř. a dospěl k závěru, že odvolání je důvodné.
10. Okresní soud při dokazování postupoval v souladu s procesními předpisy, z provedených důkazů vyvodil logická zjištění odpovídající ustanovení § 132 o. s. ř. Z těchto důvodů odvolací soud většinu skutkových zjištění okresního soudu jako správná přejímá.
11. Skutkový stav v odvolacím řízení byl doplněn o zjištění plynoucí z protokolu o jednání ve věci sp. zn. 64 A 18/2018, a to konkrétně závěrečného návrhu žalobkyně, ve kterém uplatnila některé ze svých nákladů řízení a ve zbytku se svého práva na náhradu nákladů řízení vzdala.
12. Dále odvolací soud zopakoval důkaz e-mailovou konverzací mezi Maximem T. a Ludškem P., ze které odvolací soud zjistil, že Maxim T. se obrátil s žádostí o sdělení informací týkající se bodu 34 správní žaloby na Ludška P., který odpověděl, že si není vědom, že by někdy někomu, kdo o řízení neměl vlastní informace, říkal detaily o jeho průběhu. Dále odkázal na to, že u oznamovatele pracuje řada studentů.
13. Dle § 81 o. z. chráněna je osobnost člověka včetně všech jeho přirozených práv. Každý je povinen ctít svobodné rozhodnutí člověka žít podle svého. Ochrany požívají zejména život a důstojnost člověka, jeho zdraví a právo žít v příznivém životním prostředí, jeho vážnost, čest, soukromí a jeho projevy osobní povahy.
14. Předně odvolací soud musí uvést, že okresní soud správně věc posoudil dle ustanovení občanského zákoníku, který na posuzovaný případ zcela dopadá.
15. Dle § 26 zák. č. 82/1998 Sb. o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (dále jen OdpŠk), pokud není stanoveno jinak, řídí se právní vztahy upravené v tomto zákoně občanským zákoníkem.
16. Zákon o odpovědnosti státu neobsahuje komplexní úpravu všech otázek, které se k problematice deliktní odpovědnosti vztahují. Proto ohledně nich odkazuje na subsidiární použitelnost občanského zákoníku, který je zákonem obecným, tj. lex generalis k tomuto zákonu jako zákonu specialis.
17. Již za předcházejících právních úprav, tj. za účinnosti zákona č. 40/64 Sb., občanského zákoníku účinného do 31. 12. 2013 (dále jen obč. zák.), před účinností novely zákona č. 82/98 Sb. zákonem č. 160/2006 Sb. se § 13 obč. zák. vykládal tak, že se vlastně jedná o prostředek nahrazující pojetí nemateriální újmy jako součástí pojmu škoda. Obecné soudy tak měly přihlížet k tomu, že ač rozhodují o zásahu do osobnostních práv, byl by již v současnosti – pokud by nárok vznikl za účinnosti novely č. 160/2006, resp. za podmínek podle čl. II (přechodné ustanovení) tohoto zákona i před jeho účinností – posuzován jako nárok na náhradu nemateriální újmy v důsledku nezákonného rozhodnutí, resp. nesprávného úředního postupu (srov. rozh. ÚS IV. ÚS 428/2005 či rozhodnutí NS ČR sp. zn. 31 Cdo 3916/2008, ve kterém bylo uvedeno, že právo na přiměřené zadostiučinění za nemajetkovou újmu způsobenou rozhodnutím o vazbě či trestu, které bylo vydáno před účinností zákona č. 160/2006 Sb., lze přiznat za dobu od 18. 3. 1992 přímou aplikací čl. 5 odst. 5 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod.)
18. Jinak řečeno, skutečnost, že zákon č. 82/98 Sb. neupravuje odpovědnost za nezákonné rozhodnutí a nesprávný úřední postup spadající do samosprávné působnosti vysoké školy, neznamená, že se nemohla nezákonným rozhodnutím či nesprávným úředním postupem dopustit neoprávněného zásahu do osobnostních práv žalobkyně.
19. Zákon OdpŠk upravuje odpovědnost za nezákonné rozhodnutí v ust. § 8 odst. 1 tak, že nárok na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím lze, není-li dále stanoveno jinak, uplatnit pouze tehdy, pokud pravomocné rozhodnutí bylo pro nezákonnost zrušeno nebo změněno příslušným orgánem. Rozhodnutím tohoto orgánu je soud rozhodující o náhradě škody vázán.

20. Ve světle tohoto ustanovení lze za nezákonné mít obecně rozhodnutí pravomocné, které bylo právě pro nezákonnost zrušeno a kterému poškozený čelil procesně. Je přitom bezvýznamné, zda zrušené rozhodnutí bylo rozhodnutím ve věci samé a bylo zrušeno z důvodů skutkových nebo pro nesprávné právní posouzení, či zda šlo o nezákonné rozhodnutí procesní povahy, jímž byla způsobena škoda či nemajetková újma.
21. Takové nezákonné rozhodnutí zakládá jeden z předpokladů odpovědnosti za škodu, neboť se jedná o deliktní neboli protiprávní jednání.
22. Dle § 13 odst. 1 Odpošk stát odpovídá za škodu způsobenou nesprávným úředním postupem. Nesprávným úředním postupem je také porušení povinnosti učinit úkon nebo vydat rozhodnutí v zákonem stanovené lhůtě.
23. Jedná se tak o druhou formu deliktního jednání, které vychází z porušení zákona a je tudíž protiprávní.
24. S ohledem na výše uvedené nelze nepovažovat vydání nezákonného rozhodnutí či nesprávný úřední postup jako protiprávní jednání pro rozpor s objektivním právem i z pohledu obecné normy, tj. občanského zákoníku.
25. V řízení bylo zjištěno, že rozhodnutí č. j. UPOL-109065/9410-2018 ze dne 31. 8. 2018 bylo zrušeno primárně jako nezákonné pro rozpor s objektivním právem a subsidiárně z důvodu nedostatečně zjištěného skutkového stavu.
26. V řízení bylo rovněž zjištěno, že se žalovaná dopustila nesprávného úředního postupu, když nevydala v zákonné lhůtě 150 dní od kasace jejího rozhodnutí nové rozhodnutí ve věci. Žalovaná sice požádala o odklad vykonatelnosti a spis se nacházel u NSS ČR, avšak to, že NSS ČR nerozhodl o odkladu vykonatelnosti, žalovanou nezprošťuje povinnosti ve věci vydat nové rozhodnutí ve lhůtě a spis si za tímto účelem vyžádat.
27. Lhůta stanovená v ustanovení § 47d zák. č. 111/98Sb. o vysokých školách je lhůtou zákonnou.
28. Pokud je rozhodnutí správního orgánu v rámci přezkumné činnosti příslušného orgánu zrušeno a věc je mu vrácena k novému projednání a rozhodnutí, pak dle judikatury (NSS 5 Ans 6/2009-82), které je použitelné i v této věci, běží lhůta pro nové rozhodnutí správního orgánu znovu ode dne právní moci zrušujícího rozhodnutí.
29. Oproti tomu v řízení to, že by se žalovaná dopustila porušení práva na mlčenlivost, z provedených důkazů zjistit nelze. Žádný ze svědků nebyl schopen určit zdroj svých informací. Svědek F. se s dotazem na žalobkyni obrátil až v průběhu měsíce září 2018, tedy po rozhodnutí rektora. A i z jeho SMS zpráv se podává, že se jednalo spíše o tzv. šuškandu a žádné relevantní informace před dotazem na žalobkyni neměl. Obdobně vypovídal i svědek Mgr. Petr Š. Luděk P., člen přezkumné komise v e-mailu ze dne 7. 12. 2018, tj. až v průběhu správního soudního řízení, popřel, že by někomu informace poskytoval. Jednalo se o jeho odpověď na e-mail Maximu T., který obsahoval citaci správní žaloby. Je tak nepochybné, že správní žaloba vešla mezi studenty ve známost ještě dříve, než byl kontaktován Luděk P. Navíc jak z e-mailu Luděka P., tak i z vyjádření samotné žalobkyně ve správním řízení pak vyplývá, že řada studentů z fakulty pracovala brigádně u Petra K., který neměl zájem informace vztahující se k jeho podnětu skrývat a zjevně neskrýval. Novinové články komentovaly pak již samotné správní řízení před soudem a ani v postupu žalované dle zákona č. 106/99 Sb. o svobodném přístupu k informacím nelze spatřovat rozpor s objektivním právem.
30. Lze tak uzavřít, že žalovaná se dopustila vydáním nezákonného rozhodnutí a nesprávným úředním postupem jednání, které je způsobilé vyvolat nemajetkovou újmu spočívající v porušení přirozených práv člověka, přičemž je dána jeho neoprávněnost a existuje zde vzájemná příčinná souvislost. Takové jednání je nutno hodnotit jako neoprávněný zásah do osobnosti člověka.

31. Z dosud učiněných tvrzení lze tak uzavřít, že neoprávněným zásahem bylo zasaženo do cti, důstojnosti a práva na soukromí.
32. Zásah do práva na čest je nutno vykládat jako zásah cti konkrétní fyzické osoby, kterou pro své postoj a chování postupně získala a požívá ve společnosti a které v ní ovlivňuje její požívání. Oproti tomu zásah do důstojnosti, je nutno chápat jako zásah do lidské důstojnosti, kterou mají všechny fyzické osoby nezávisle na svém postavení ve společnosti. Neoprávněný zásah do cti zpravidla představuje zásah i do důstojnosti. Neoprávněný zásah do cti a důstojnosti je pak neoddělitelný od zásahu do práva na vážnost a dobrou pověst.
33. Ochranu osobní cti poskytuje občanský zákoník výlučně proti takovým jednáním, která jsou objektivně způsobilá přivodit újmu na osobnosti subjektu práva tím, že snižují jeho čest u jiných lidí a ohrožují tak vážnost jeho postavení a uplatnění ve společnosti. Není tu rozhodné, zda k újmě skutečně došlo; postačuje objektivní způsobilost příslušného jednání takovou újmu způsobit.
34. Právo na soukromí je široký pojem, který nelze zúžit na „vnitřní kruh, v němž může jedinec žít svůj vlastní osobní život podle svých představ, ale zahrnuje i právo na identitu a osobní rozvoj a právo navazovat a rozvíjet vztahy s jinými lidskými bytostmi a okolním světem. Jako na důležitou část soukromého života, spojenou morální integritou, je proto nutno pohlížet i na duševní zdraví, protože zachování duševní stability je nepostradatelnou předběžnou podmínkou k účinnému užívání práva na soukromí.
35. Nárok žalobkyně pak odvolací soud hodnotil v základu vyjma porušení povinnosti mlčivosti jako důvodný.
36. V souvislosti s neoprávněným zásahem požadovala žalobkyně majetkovou a nemajetkovou újmu.
37. Dle § 2956 o. z. vznikne-li škůdci povinnost odčinit člověku újmu na jeho přirozeném právu chráněném ustanoveními první části tohoto zákona, nahradí škodu i nemajetkovou újmu, kterou tím způsobil; jako nemajetkovou újmu odčiní i způsobené duševní útrapy.
38. Pokud se jedná o majetkovou újmu, bylo možné o jejím nároku rozhodnout v odvolacím řízení.
39. Žalobkyně na majetkové újmě požadovala náhradu za právní služby, které vynaložila v souvislosti se správním řízením. Konkrétně se jednalo o částku 7 260 Kč vynaloženou za právní pomoc advokáta ve správním řízení, dále částky 7 260 Kč a 8 067 Kč za právní pomoc s přípravou správní žaloby.
40. Pokud se jedná o náklady vynaložené za právní pomoc ve správním řízení, tyto náklady mohly a měly být uplatněny v samotném správním řízení, kde by ji rovněž byly přiznány. Žalobkyně tyto náklady nejen neuplatnila, ale svého práva na náhradu nákladů řízení se výslovně vzdala. Za této situace se již nemůže domáhat jejich náhrady v tomto řízení (srov. § 31 odst. 2 OpdŠk), neboť došlo k přerušování příčinné souvislosti. Celkem se jednalo o částku ve výši 15 327 Kč. Proto v této části byla žaloba shledána nedůvodnou a rozsudek okresního soudu byl potvrzen dle § 219 o. s. ř.
41. Jiná situace je u nákladů ve správním řízení ve výši 7 260 Kč. Ve správním řízení se náklady řízení neuplatňují a nevypořádávají. Je přitom nepochybné, že tyto náklady byly vynaloženy účelně. Tyto náklady byly současně vynaloženy v řízení s precedenční povahou věci týkající se nové, dosud Nejvyšším správním soudem nevykládané a v řadě ohledu komplikované právní úpravy (srov. bod 27 odůvodnění rozsudku NSS ČR sp. zn. 2 As 123/2019). Z těchto důvodů pak odvolací soud má za to, že lze tyto náklady žalobkyni přiznat jako majetkovou újmu.
42. Dále žalobkyně požadovala na majetkové újmě náklady, které vynaložila v souvislosti s přihláškou na novou vysokou školu ve výši 600 Kč a za materiály a přihlášku na SCIO testy ve výši 2 175 Kč, dále poplatek za imatrikulaci a jízdné k zápisu a zpět ve výši 174 Kč. Tyto náklady žalobkyně vynaložila v důsledku nezákonného rozhodnutí a existuje tedy mezi újmou žalobkyně a nezákonným rozhodnutím příčinná souvislost. Na tomto místě odvolací soud podotýká, že tyto

náklady považuje odvolací soud za účelně vynaložené, neboť žalobkyni nelze klást k tíži, že nečinně nevyčkávala skončení správního řízení týkající se dosud neřešené problematiky, ale aktivně přistoupila k řešení svého vzdělání, na kterém založila i svou budoucnost.

43. Proto odvolací soud shledal žalobu žalobkyně v části majetkové újmy ve výši 10 709 Kč, představující náklady ve správním řízení a náklady na nové studium, za důvodnou a rozsudek okresního soudu v této části dle § 220 odst. 1 o. s. ř. změnil tak, že žalobě v tomto rozsahu vyhověl včetně požadovaného úroku z prodlení.
44. Dle § 2951 odst. 2 o. z. nemajetková újma se odčiní přiměřeným zadostiučiněním. Zadostiučinění musí být poskytnuto v penězích, nezajistí-li jeho jiný způsob skutečné a dostatečně účinné odčinění způsobené újmy.
45. V části týkající se nemajetkové újmy v penězích a omluvy ve výrocích závislých o nákladech řízení pak odvolací soud rozsudek okresního soudu dle § 219a odst. 1 písm. b) o. s. ř. zrušil a dle § 221 odst. 1 o. s. ř. vrátil okresnímu soudu k dalšímu řízení.
46. V dalším řízení se bude okresní soud nově zabývat tím, jaké zadostiučinění je přiměřené a proč morální satisfakce není dostačující.
47. V případě omluvy bude muset rovněž posoudit její obsah a požadavek na způsob jejího zveřejnění.
48. Při úvaze o přiměřenosti požadované nemajetkové újmy v penězích bude muset soud vyjít z celkové povahy i z jednotlivých okolností posuzované věci, tj. k intenzitě, povaze a způsobu neoprávněného zásahu k charakteru a rozsahu zasažené hodnoty osobnosti, k trvání a šíři ohlasu a vlivu vzniklé nemajetkové újmy na postavení a uplatnění žalobkyně ve společnosti. Významné budou rovněž okolnosti, pro které žalované vydala nezákonné rozhodnutí a nerozhodla ve lhůtě a její postoj v průběhu řízení.
49. V tomto směru odvolací soud považuje za nutné uvést, že okresní soud sice provedl řadu důkazů, tyto důkazy však z pohledu výše uvedeného nijak nehodnotil. Dále je nutno podotknout, že ve vztahu k nemajetkové újmě došlo k prolomení koncentrace řízení a zejména ve vztahu k morální satisfakci bude nutné doplnit tvrzení.
50. V novém řízení před okresním soudem je okresní soud vázán právním názorem odvolacího soudu (§ 226 o. s. ř.). Součástí nového rozhodnutí ve věci bude i nové rozhodnutí o nákladech řízení (§ 224 odst. 3 o. s. ř.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **není dovolání přípustné.**

Ostrava 23. listopadu 2023

JUDr. Radmila Baďurová v. r.
předsedkyně senátu